

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia lipca 2010 r.

**Pan
Stanisław Gaworczyk
Burmistrz Nowego Wiśnicza
Rynek 38
32-720 Nowy Wiśnicz**

K/10/002
LKR-41110/01-02/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Nowym Wiśniczu, kontrolę wykonywania zadań z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, w tym także kontrolę sprawdzającą realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli gospodarki odpadami komunalnymi, przeprowadzonej w 2006 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 16 czerwca 2010 r. i omówione w dniu 24 czerwca br. podczas narady pokontrolnej, Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania zmierzające do utrzymania czystości i porządku w Gminie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień. Wyrażoną powyżej ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe:

1. W ocenie NIK, Gmina stworzyła niezbędne warunki do prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi i zapewniła objęcie wszystkich mieszkańców Gminy zorganizowaną zbiórką stałych odpadów komunalnych. Podstawowym aktem prawnym Urzędu dotyczącym przestrzegania przepisów porządkowych w zakresie odpadów jest

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nowy Wiśnicz. Odbiór stałych odpadów komunalnych zapewniono wszystkim mieszkańcom. Tym samym Gmina wypełniła podstawowe obowiązki wynikające z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005. r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.). W ocenie NIK, nie budzi uwag krytycznych zorganizowanie odbioru komunalnych odpadów stałych.

2. Z ustaleń kontroli wynika, że Burmistrz Nowego Wiśnicza podjął działania zmierzające do realizacji wniosków pokontrolnych przedstawionych w 2006 r. przez Najwyższą Izbę Kontroli w wyniku kontroli gospodarki odpadami. Wnioski pokontrolne zostały zrealizowane, a uwagi NIK odnoszą się do realizacji tylko jednego wniosku, dotyczącego kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych, który nie został zrealizowany w pełnym zakresie. Zwraca się uwagę, że zużycie wody i wytworzenie ścieków komunalnych w gospodarstwie domowym uzależnione jest zarówno od wyposażenia tego gospodarstwa w urządzenia jak i od liczebności rodziny zamieszkującej w tym gospodarstwie. Zatem praktyka w zakresie obowiązku opróżniania zbiornika bezodpływowego tylko jeden raz w roku bez uwzględniania wielkości i rodzaju tego zbiornika oraz opomiarowanego lub normatywnego zużycia wody na mieszkańców zamieszkujących w danym gospodarstwie domowym jest, w ocenie NIK, nierzetelnym podejściem do kontroli częstotliwości opróżniania tych zbiorników. Izba przyjmując do wiadomości tradycyjne podejście do opróżniania takich zbiorników, nie może zgodzić się z faktem, iż tylko zagęszczona część odpadu powinna być wywożona do zrzutni ścieków, bowiem tylko przydomowe oczyszczalnie spełniające określone wymogi sanitarne mogą dokonywać zrzutu ścieków po uprzednim ich oczyszczeniu.
3. Kontrola NIK stwierdziła, że w latach 2007-2010 (I półrocze) Wydział Rolnictwa Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska przeprowadził tylko osiem wizji lokalnych w sprawie nielegalnego opróżniania zbiorników bezodpływowych, ale wezwał 126 właścicieli nieruchomości do udokumentowania częstotliwości opróżniania tych zbiorników. Z ustaleń kontroli wynika, że brak było udokumentowanego potwierdzenia, że Urząd podjął odpowiednie działania po bezskutecznych wezwaniach skierowanych do 102 właścicieli nieruchomości w sprawach przedłożenia dowodów opróżniania zbiorników bezodpływowych. NIK przyjmując do wiadomości wyjaśnienia dotyczące ustnego załatwiania spraw związanych z opróżnianiem zbiorników bezodpływowych zwraca uwagę, że sposób takiego załatwiania spraw nie odpowiada obowiązującej zasadzie pisemności postępowania administracyjnego.

4. NIK zwraca uwagę, że ewidencja 2.442 zbiorników bezodpływowych była niekompletna, ponieważ nie wykazano w niej 79 zbiorników wybudowanych w nowych budynkach mieszkalnych, przyjętych do użytkowania w latach 2007-2010 i zlokalizowanych na terenach pięciu miejscowości wybranych do kontroli NIK. Podkreślić należy, że w trakcie kontroli NIK ewidencja ta została uzupełniona o brakujące dane.
5. Izba pozytywnie ocenia dążenie Gminy do rozbudowywania gminnej sieci kanalizacyjnej. Wprawdzie do zakończenia kontroli nie udało się zrealizować wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć, to jednak w latach 2006-2009 uzyskano przyrost długości tej sieci z 17,2 km do 22,6 km oraz przyłączy kanalizacyjnych z 423 do 494, tj. o 17%. Izba przyjmuje do wiadomości stan zaawansowania prac przygotowawczych do zrealizowania koncepcji rozwoju kanalizacji gminy i uwzględnia powody dotychczas opóźniające rozwój sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków. Zwrócenia uwagi wymaga jednak fakt, że według stanu na koniec 2009 r. skanalizowane były tylko obszary gminy o największym zaludnieniu, gdzie zamieszkiwało 5.996 mieszkańców gminy (45,7 % populacji) na obszarze 1/5 powierzchni gminy. Izba zwraca uwagę, iż nadal pozostaje do rozwiązania istotny dla środowiska problem utylizacji ścieków komunalnych pochodzących z pozostałych rozproszonych gospodarstw domowych.
6. NIK pozytywnie ocenia uchwalenie Planu gospodarki odpadami dla Gminy Nowy Wiśnicz na lata 2005-2013, który opracowano i zatwierdzono zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, ze zm.). NIK zwraca jednak uwagę, że plan gospodarki Odpadami nie został zaktualizowany do czasu kontroli NIK, co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 14 wymienionej ustawy, które stanowią, że plany takie podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Gmina wprawdzie podejmowała działania wprowadzające szereg zmian poszczególnych pozycji ujętych w gminnym planie gospodarki odpadami, jednak Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na szczególny charakter krajowego systemu planowania odpadami, a zatem i planu gminnego. Wprowadzone do tego planu zmiany powinny być uwzględnione w systemie planowania odpadami na poziomie powiatu, województwa i kraju. Powoływanie się na brak powiatowego planu gospodarki odpadami, w ocenie NIK, nie zwalnia Gminy od przewidzianego w tej ustawie procedowania.
7. Ze sprawozdań z realizacji planu gospodarki odpadami, sporządzonych za lata 2005-2007 i za lata 2008-2009 wynika, że wskaźnik umów w sprawie odbioru odpadów komunalnych zawartych z właścicielami nieruchomości wyniósł na koniec 2006 r. tylko 71,6 %, na koniec 2009 r. 75,6 %. W ocenie NIK, zachodzi potrzeba podjęcia działań

w kierunku ustalenia przyczyn braku zawarcia takich umów z właścicielami posesji, a w przypadku stwierdzenia pobytu osób na tych posesjach – podjęcie stosownych działań dyscyplinujących.

8. W ocenie Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, dotychczasowe sprawozdania Gminy z wykonania Planu Gospodarki Odpadami nie pozwoliły na ocenę stopnia realizacji zadań. W szczególności dotyczy to niemożności oceny stopnia recyklingu odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych oraz odpadów wilkogabarytowych
7. NIK pozytywnie ocenia podejmowanie działań Gminy w celu segregacji odpadów w miejscu ich wytwarzania, a także segregowanie strumienia odpadów komunalnych na składowisku gminnym. Także na pozytywną ocenę zasługuje zaplanowanie odbudowy zniszczonej poprzednio sortowni.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

1. Aktualizację planu gospodarki odpadami na lata 2005-2013.
2. Sporządzanie sprawozdań z realizacji planu gospodarki opadami w sposób pozwalający na ocenę stopnia realizacji zadań przyjętych do tego Planu.
3. Kontynuowanie działań zmierzających do ograniczenia zrzutu ścieków z indywidualnych gospodarstw domowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag, ocen i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie wniosków, ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o których mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.